

FLASKPOSTEN   Nr 1 år 2006   Årgång 24

FLASKPOSTEN

FLASKPOSTEN

Nr 1 2006

Jag får börja med att önska alla ETT GOTT NYTT ÅR 2006 och hoppas, att det skall bli många vackra tomglas att fylla med fartyg.

Min tanke var att denna tidning skulle ha delats ut på vårt årsmöte, men en massa saker kom emellan men här är den.

Jag har tyvärr inte fått in något material från våra medlemmar, fränsett ett tidningsurklipp från Thomas Rosen, så det blir mest redovisning från årsmötet och lite vad som diskuterades där och under några måndagsträffar.

Som framgår av protokollet rar vi inte sitta gratis på Skeppsholmsgården längre och ha våra torsdagsträffar. Vi skall dock fortsätta att träffas där som vanligt första torsdagen varje månad och kostnaden för detta tar vi ur klubbkassan.

Efter 18 år som "magister" har jag bestämt för att lägga av med kurserna, så någon kurs på måndagarna på Skeppsholmsgården blir det inte. Vi kan fortfarande träffas där och bygga. Vi kommer då att sitta tillsammans med modellbyggarna och dela kostnaden med dem, 500:- per gång. Blir det mer än

10 st som kommer blir det ju faktiskt billigare än att betala kursavgiften. När tidningen kommer er tillhanda, vet vi redan hur det utfallit.

Vår gode vän George Engstöm tillsammans med Stig Lindholm har fått löfte av Stig Helmersson att vi rar sitta på Sjöhistoriska Museet på tisdag eftermiddag mellan 14-18 och bygga flaskskepp utan kostnad. Alla som är lediga och sugna är välkomna. Museet håller med bord och belysning, material osv. har vi ju alla själva.

För min egen del har jag tyvärr inte så stora möjligheter att vara med, då Busslink har ont om folk och har bett mig att jag skall fortsätta köra buss några dagar i veckan, pensionär till trots. Dessutom ligger jag lågt med att bygga flaskskepp då jag har ett par större modeller att bygga.

Jag skall försöka få ihop några rader att sända till EASIB och berätta om vår verksamhet och sända över bilder på flaskskepp, som vi medlemmar har byggt. Jag, och även ni, har ju sett i deras tidning att en hel del av de införda bilderna visar att våra modeller inte skäms för sig. Förhoppningsvis kommer ni att se resultat i något kommande nummer av Bottleship.

Som vanligt ber jag er att sända material till mig för att åstadkomma en bättre tidning.

Man kanske kan tillfoga en nyårshälsning som kom från England, European Association of Ships in Bottles och deras kassör Patricia.

I'

Greetings to your ship modellers. A good year's modelling to you all. Do please send some information of your work and some photos to Alan for the magazine .....we'd love to see how you are getting on. Pat

Till den amerikanska föreningen har Leif Hult gjort i ordning en CD med foton och kommentarer. Vi delar ut så många som möjligt på torsdagsmötet på Skeppsholmen (av tidningen menar jag) och sedan får vi ordna resten. Jag hämtar pg-avier. Ingela

VI HAR MED SORG KONSTATERAT ATT

DN. FREDAG 25 NOVEMBER 2005

II DÖDSFALL

Holger Renberg "Shamroeks" oförliknelige skeppare

Före detta direktorn Holger Renberg, Stockholm, har avlidit 83 år gammal. Hans närmaste är hustrun Kerstin, sönerna Henrik och Svante, dottern Annika samt barnbarn. Under uppväxten i Norrbotten stod Holgers häg till hästar och hav, och den brokiga bildningsgången gick via Kungliga Livregimentets husarer, officersutbildning på Karlberg, läraruppgifter på Lärarhögskolan till försvarsdepartementet, där han under fyra år på 1960-talet verkade som pedagogisk expert.

1966 fick Holger ett erbjudande att bli föreståndare på Birkagården i Stockholm. Han tackade ja men fann snart att det behövdes något nytt för att kunna utveckla den goda hemgårdstanken. Holger ansåg att det behövdes ett stort gemensamt projekt, en verksamhet för alla åldrar och tanken väcktes därför att skaffa ett fartyg. På vintern 1969 fann han skutan "Ewald", byggd i Vlaardingen 1915. Fartyget inköptes, återfick sitt ursprungliga namn - "Shamrock" - och i september 1969 förtöjdes hon vid kaj på marinens dåvarande område på Skeppsholmen i Stockholm.

Med tiden ansåg Birkagården att denna verksamhet blev alltför betungande att sköta i sin regi, vilket ledde till att det 1979 etablera

des en egen hemgård med Holger Renberg som direktor. 1983 tillkom även folkhögskolan. Allt som hänt därefter har varit en dynamisk utvecklingsprocess, där Holger Renbergs entusiasm, kreativitet och självupppoffrande arbetsinsatser genom åren kommit tusenden av ungdomar till godo i en personlig hetsdanande verksamhet med mottot att lära av livet och av varandra: Hav, kust och sjömanskap har varit den röda tråden i de mångfasetterade aktiviteter som bedrivits på den centralt belägna ön.

Efter en trevande start har verksamheten, genom stora ideella, oavlönade insatser, hoptiggda medel från fonder, företag och enskilda samt i stor utsträckning genom renovering av material och utrustning som andra kasserat, och med Holger mitt i centrum långt upp i levnadsåren, successivt vuxit fram till vad den är i dag. Förutom sommarseglingar med ungdomar har det under resten av året sjudit även mångsidig aktivitet. Det är Holgers förtjänst att det finns en Hemgård och en folkhögskola på Skeppsholmen under namnet Skeppsholmsgården.

För sitt hängivna och outtröttliga arbete tilldelades Holger Renberg S:t Eriksmedaljen av Stockholms kommun 1991 och han erhöll även Dagens Nyheters Guldkänga samma år.

GUSTAFTAUBE
CARL-JOHAN SCHARP
HASSE FREDRIKSSON

PROTOKOLL

Protokoll fört vid Flaskskepparnas årsmöte den 1 december 2005 ombord på fartyget "Af Chapman".

1. Ordförande Kaj Westergren öppnade mötet och hälsade alla, 19 st., välkomna.
2. Dagordningen godtogs och fastställdes.
3. Mötet hade utlysts en!. stadgarna
4. Hans Johansson valdes till mötesordförande.
5. Till protokollförare valdes Gösta Backlund.
6. Till justeringsmän och rösträknare valdes George Engström och Bertil Åkesson.
7. Verksamhetsberättelsen föredrogs och antogs.
8. Revisorernas berättelse föredrogs och antogs
9. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet.
10. Lars Röing omvaldes som vice ordförande.
11. Till valberedning valdes Clas Ivan Östberg och George Engström.
12. Kassören redogjorde för klubbens ekonomiska läge Webbmastern, Ove Eriksson, meddelade att han p.g.a. stor arbetsbelastning inte haft möjlighet att göra om vår hemsida. Han har kontaktat en god vän, som kommer med en ny hemsida under våren.
13. George Engström och Stig Lindholm har fått löfte av Klas Helmersson, Sjöhistoriska Museet att Flaskskepparna gratis rar sitta på museet på tisdagar mellan 1400-1800 och bygga våra flaskskepp. Skeppsholmsgården kommer att debitera 500:- för våra torsdagsmöten. Det beslutades att klubben skall stå för detta. Vidare beslutades att vi skall boka in måndagar och torsdagar för vårterminen.
14. Hur det blir med kurser och/eller byggträffar på Skeppsholmen hänger i luften. Vi rar ta upp detta på nästa möte den 2 februari 2006. Det beslutades att klubbavgiften skall vara oförändrad 100:-. Ingela Örtendahl redogjorde om TV-filmen om hur Göran Forss bygger kommer ev. bli klar under våren. Möjlighet att köpa filmen antingen på DVD eller VHS-video. Det amerikanska flaskskeppsföreningsmärket kan köpas via Per Johansson. Vi skall undersöka kostnaden för att trycka upp nya tröjor. Besked kommer så snart vi har fått fram någon bra kontakt.
15. Mötet avslutades och vi övergick till att äta en mycket god landgång och alla tackades för visat intresse och närvaro.

Vid protokollet

Gösta Backlund

Justeras

George Engström

Bertil Åkesson

Ekonomisk redovisning "Flaskskepparna" 2005-11-01

Tillgångar 041101 6 199,66 SEK

Inkomster:

Medlemsavgifter 2005, 43 medlemmar å 100 SEK	4.300SEK
Avgift för mat på årsmötet, 50 x 27 st.	1.350 SEK
Försålda tygmärken: Europ.flaskskeppsfören. 3 st å 30 SEK	90 SEK
Försålda tygmärken: svenska 3 st å 25 SEK	75 SEK
Prispengar Hobbymässan (delat med Skalabåtsklubben)	<u>250 SEK</u>
	6.065 SEK

Utgifter:

Hemsidan B-one, webbhotellet	205 SEK
Domänavgift 2005	175 SEK
Frimärken	110 SEK "
af Chapman "årsmötet -04	1.750 SEK
Videofilm "Bygga i flaska" från U.S.A.	245 SEK
Medlemsavgift Stockholms Sjögård	500 SEK
Stödföreningen "Shamrocks vänner"	100 SEK
Medl.skap Europ.flaskskeppsfären. -05	<u>239 SEK</u>
	3.324 SEK

Årets resultat: 6.065

- 3.324 = 2.741 .2.741 SEK

Tillgångar 05110 1

Kassa 8.940,66

Stockholm 2005-11-01

Kaj Westergren, ordförande

Ingela Örtendahl, Kassör

Gösta Backlund, sekreterare

Lars Röing, vice ordförande

Revisorsberättelse avgiven 051128

Per Melin, revisor

Göran Forss, revisor

**Revisionsberättelse för Flaskskepparna
för år 2005**

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen i Flaskskepparna fÖl

Revisionen har utförts enligt bästa förstånd. Vi har inget att erinra.

Vi tillstyrker

att årsredovisningen fastställs

att vinsten disponerar enligt styrelsens förslag samt

att styrelsens ledamöter beviljar ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 28 november 2005

Göran Forss, revisor

Per Melin, revisor

Årsredovisning för

FLASKSKEPPARNA 2005

På föreningens årsmöte på af Chapman i dec. 2004 utsågs Lars Röing till vice ordförande på ett år. Styrelsen har inte haft några formella möten utan det har skett på träffarna, eller på telefon.

Föreningen har nu 44 betalande medlemmar och 3 hedersmedlemmar. Alla medlemmar har fått två nummer av tidningen per post eller i handen.

Styrelsen föreslår att överskottet balanseras i ny räkning.

Aktiviteter under året:

Det har varit åtta torsdagsmöten på Skeppsholmsgården.

Skeppsholmsdagen, den 11 september.

Hobymässan, 4-6 november. Intresset var stort och många intresserade fick förklaringen på hur man får in en båt i flaska.

Stockholms Skalabåtklubb fick där pris för bästa båtrnoster. Eftersom vi ingick i det hela beslöt ordförande Birgit Ulvfot att penningpriset 500 sek sk-ulle delas lika mellan klubbarna. De behöll pokalen

Julnautika på Sjöhistoriska museet den 11 december, vi är anmälda.

Verksamhetsplanering för 2006

Vi har fått löfte att besöka Sjöhistoriskas samlingar som ligger i förråd under Skansenberget. Datum är inte bestämt.

Ytterligare evenemang under 2006: Modellhelg utanför Sjöhistoriska i september?

Skeppsholmsdagen i september.

Hobymässan i november.

Julnautika i december.

Utsikt från farfars fönster

Han har samlat uppgifter i över 30 år.

Ett detektivarbete som fört honom till bland annat riks- och landsarkiv samt flera sjöfartsmuseum.

Folke Fahlgren, Skellefteå, har dokumenterat några av Skellefetraktens många småbyar i "Fyra generationers upplevelser på Sjöboplatsen och Avaland".

Foto: MIKAEL BENGTLSSON

Ett idogt arbete. I över 30 år har Folke Fahlgren samlat uppgifter till sin bok, eller sammanställning, som han själv kallar den, "Fyra generationers upplevelser på Sjöboplatsen och Avaland".

Varje by, stor som liten, har en historia att berätta. En historia som många gånger stavas dess företag.

Så var det till exempel med Avan, Byske. En by helt beroende av sågen. Sågen på Renholmen. Och Renholmens hamn.

DET FANNS EN tid då det var liv och rörelse på Åbyfjärdens norra strand. Dit kom båtar från hela norra Europa för att lasta timmer. Där byggdes det båtar, visserligen i blygsam skala, men båtvarvet vid Buskösundet byggde sju båtar, åren 1826-1843.

Nu är det länge sedan det var liv och rörelse. Storhetstiden infann sig från slutet av 1800-talet och fram

till 1930. Tills Brännfors Sågverks AB lade ner sågen i Renholmen. Det var ett hårt slag för trakten. Alla som bodde där var mer eller mindre, mest mer, beroende av vad sågen gav.

DET HANDLAR OM en trakts uppgång och fall. En historia som skrivits många gånger förr. Hur oerhört beroende ett litet samhälle kan vara av en enda större arbetsgivare.

Farfar var stuvare i hamnen, pappa sågverksarbetare och mamma jobbade som kock på en båt, "Ytterfors 3", byggd i

Storfors, Piteå. När sågen lades ner var det en hel trakt som drabbades. Fattigdom och armöd. Pap-

pa var tvungen att flytta för att få jobb. Det blev på smältverket i Rönnskär, berättar Folke Fahlgren.

MEN DET ÄR storhetstiden han helst berättar om. Barndomsminnena. Resorna till Pite Rönnskär, naturupplevelsorna och timmerflottningen. De stora oceangående segelfartygen och ångbåtarna som besökte Renholmen för att lsata sågade trävaror. Brännfors-sågen och sjölivet på Åbyfjärden.

Och allt detta kunde pappa se från min farfars och farmors köksfönster, berättar Folke Fahlgren.

I boken, eller dokumentationen, eller sammanställningen, som han själv kallar

skriften, får vi följa livet i byn. Han berättar om båtvarvet vid Buskösundet.

Och visst var båtarna mycket vackrare förr. Det kan vi väl alla vara ense om.

- SJÄLVKLART, säger Folke Fahlgren. På den tiden kunde man bygga båtar. Vackra båtar, ståtliga båtar.

Sju båtar lämnade båtvarvet vid Buskösundet: 3 briggar, 3 galeaser och en skonare. Mest känd är kanske skonaren "Huldia" som byggdes 1882.

Och det är ju som Folke Fahlgren säger på frågan varför:

Varje by har sin historia, en historia som måste berättas.

Mikael Bengtsson

Ångare. Ångaren "Ytterfors 3". Oljemålning av Gregor Hellberg, Helsingborg.

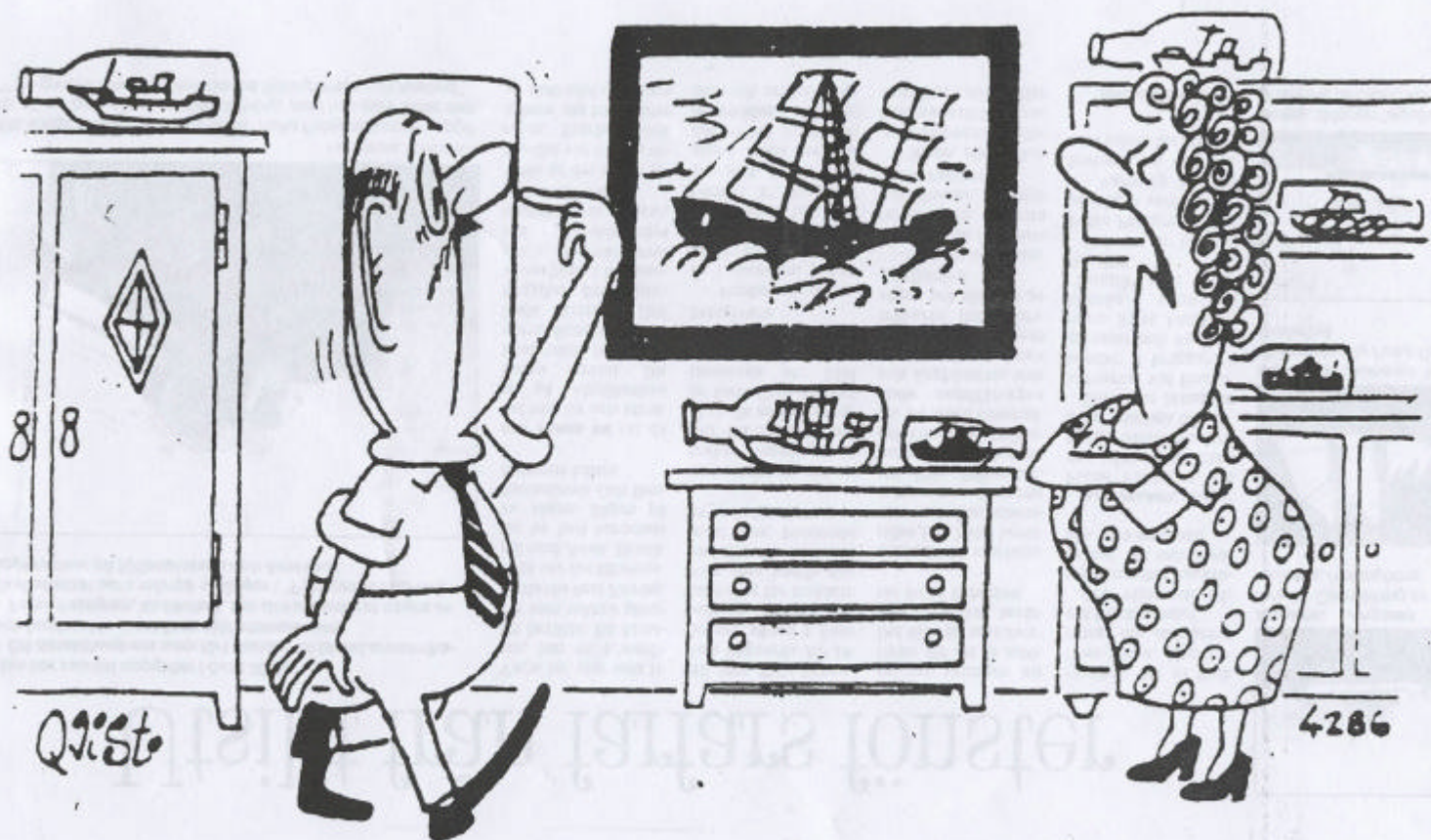

Skonare. Skonaren "Huldia". Oljemålning av Folke Fahlgren, Skellefteå.

Brigg. Briggen "Agathon". Oljemålning av okänd konstnär.

Jag visste att det skulle hända